

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2
7485 Trondheim

Oslo, 08.04.03

Søknad om omsetning av genmodifisert raps, GT73 "Roundup Ready" (C/NL/98/11)

Bioteknologinemnda viser til brev av 22.02.03 vdr søknad om omsetning innenfor EU/EØS-området av genmodifisert, glyfosatresistent raps med notifikasjonsnummer (C/NL/98/11).

Søknaden gjelder import og prosessering av rapslinjen GT73, men omfatter ikke dyrking.

Genmodifiseringen

Ved hjelp av *Agrobacterium* er rapslinjen GT73 transformert med *CP4EPSPS*-genet fra *Agrobacterium* som koder for 5-enolpyruvyl-shikimat-3-fosfat syntase og medfører glyfosattoleranse, og *gox*-genet fra *Achromobacter* som koder for enzymet glyfosat oksidoreduktase som bryter ned glyfosat til aminometylfosforsyre og glyoksylat. Ekspresjonen av genene drives av den konstitutive 35 S promotoren fra brunrotmosaikkvirus (FMV). *Ctp2*, en DNA-sekvens som koder for et transittpeptid, medfører at genproduktene også dirigeres til kloroplaster.

Bioteknologinemndas kommentarer

Basert på sekretariatets gjennomgang av søknaden og kommentarer og innspill fra Bioteknologinemndas medlemmer, har vi følgende bemerkninger:

Miljøsikkerhet

Rapslinjen skal ikke dyrkes i EU/EØS. Dette er hovedargument fra søker, som hevder at GT73 ikke innebærer noen miljørisiko. Dersom rapsfrø *likevel* kommer på avveie kan GT73 etablere seg som en viltvoksende plante og krysse seg med ville slektninger. Bioteknologinemnda etterlyser derfor 1) tiltak som hindrer utilsiktet spredning av genmodifisert raps ved import og under transport fram til prosessering, og 2) en overvåkningsplan som kan påvise eventuell, utilsiktet tilstedeværelse av GT73-raps i naturen.

Helsesikkerhet

Bioteknologinemnda etterspør mer informasjon om flankerende DNA-sekvenser ved integrasjonsstedet for genkonstruksjonen i GT73 og om det er dannet nye, åpne leserammer i DNA-sekvensen. Mulige, utilsiktede effekter som selve integreringen kan ha på andre gener er mangelfullt utredet.

Samfunnsnytte og bærekraftig utvikling

Bioteknologinemnda mener søknaden ikke inneholder tilstrekkelig informasjon til at produktets samfunnsnytte kan vurderes. En vurdering av hvorvidt produktet er egnet til å fremme en bærekraftig utvikling kan heller ikke foretas så lenge opplysninger om produksjonssted og -måte ikke er vedlagt. De mulige fordelene for helse og miljø ved et dyrkingsregime med bruk av Roundup er ikke veldokumentert. Langtidsvirkninger på miljø i områder hvor GT73 skal dyrkes mangler. Dette anser Monsanto er irrelevant siden søknaden ikke innebærer dyrking i EU/EØS. Bioteknologinemnda er uenig i dette og vil at denne type informasjon følger søknaden. I den norske genteknologiloven er hensynet til bærekraftig utvikling nedfelt. For Bioteknologinemnda er det nærliggende å diskutere bærekraftbegrepet i en global kontekst.

Føre-var-prinsippet

Så lenge det ikke foreligger en god monitoreringsplan for GT73 i EU/EØS mener Bioteknologinemnda at føre-var-prinsippet må komme til anvendelse. Det kan ikke utelukkes at frø kommer på avveie, derfor utgjør GT73 en miljørisiko.

Sporbarhet og merking

I henhold til direktiv 2001/18/EF må GT73 merkes i bulk og i prosesserte varer og kunne spores. Søknaden mangler detaljerte opplysninger omkring spesifikk deteksjon av GT73. En eventuell godkjenning av produktet bør ikke finne sted før regler for sporbarhet og merking er på plass i EU/EØS.

Med hilsen

Werner Christie, leder

Sissel Rogne, direktør

Saksbehandler: Casper Linnestad, seniorrådgiver